

บทคัดย่อ

168807

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหานี้สัณภาคประชาชน (หนึ่นอกระบบ)
ของ ร.ก.ส. : กรมศึกษ้อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน : นายประสงค์ สังวาลย์ทอง
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาความสำเร็จของการแก้ไขปัญหานี้สัณภาคประชาชน (หนึ่นอกระบบ) ของ ร.ก.ส. กรมศึกษ้อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อประเมินความสำเร็จของการแก้ไขปัญหานี้สัณเกษตรกร ในด้าน บังจัญนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน 2) ศึกษาถึง ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกร วิธีการศึกษา ใช้วิธีการทั้ง การ ศึกษาจากเอกสารการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ใช้วิธีสนทนากลุ่ม (Focus group) ของ พนักงาน ร.ก.ส. ที่ปฏิบัติงานการแก้ไขปัญหานี้สัณในพื้นที่ และการ สัมภาษณ์เกษตรกร ที่กู้เงิน ชำระหนึ่นอกระบบ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 102 ราย และ ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้สถิติ เจริงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการศึกษา

ความสำเร็จของการแก้ไขปัญหานี้สัณภาคประชาชน(หนึ่นอกระบบ) มีดังนี้ 1) ในด้าน บังจัญนำเข้า พบว่า ความสำเร็จ อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยจะเห็นได้ว่า นโยบายการแก้ไขปัญหานี้สัณเกษตรกรผู้ปฏิบัติมีความเข้าใจมีผลการปฏิบัติถูกต้องรวดเร็วเป็น ไปตามระยะเวลาที่กำหนด การประสานงานระหว่าง ร.ก.ส.กับ ศตจ. อำเภอ มีการร่วมมือ ติดต่อประสานงานทั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ส่วน ความเพียงพอของ พนักงานผู้ปฏิบัติ ยังไม่เหมาะสมกับปริมาณงาน 2) ในด้านกระบวนการ ความสำเร็จอยู่ในระดับมากซึ่งมีวิธีปฏิบัติ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน ข้อมูลลูกหนึ่นที่ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน เชื่อถือได้ การเจรจาประนอมหนึ่น ลูกหนึ่นส่วนใหญ่ มีความพอใจ และพนักงาน ร.ก.ส. มีการวิเคราะห์กระแสเงินสด ทุกราย 3) ในด้านผลการดำเนินงาน สามารถให้สินเชื่อกแก่เกษตรกร เพื่อชำระหนึ่นอกระบบ จำนวน 204 ราย เป็นการแก้ไข ภาระหนึ่นอกระบบของเกษตรกรเหมาะสม

168807

ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกร(ผู้กู้เงินชำระหนี้ในระบบ) ที่เข้าร่วมโครงการ แก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรมีผลกระทบอยู่ในระดับ ต่ำ เพราะจะพบว่าคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็น ประเภทของการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ การลดค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ การเก็บออมเงิน เกษตรกรยังมีภาระหนี้สินทั้ง กู้เงินจาก ธนาคาร กองทุนหมู่บ้าน และนายทุนนอกระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาล ควรให้มีองค์กรหรือสถาบัน ที่รับผิดชอบปัญหาหนี้สินนอกระบบโดยเฉพาะ ซึ่ง สามารถ ดูแล จัดการลูกหนี้ และเจ้าหนี้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ลูกหนี้เกษตรกร ที่มีความจำเป็น สามารถรวมหนี้จากหลายแหล่งมากู้เงินกับสถาบันการเงินของรัฐ ได้
2. ธ.ก.ส.ควรบริหารอัตรากำลังบุคลากรภายในให้เอื้อประโยชน์ ต่อการดำเนินงานตาม นโยบายของรัฐบาล และ กำหนดวงชำระหนี้ให้เหมาะสมกับรายได้ของเกษตรกรเกินกว่า 10 ปีได้
3. ธ.ก.ส.ควรมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ พัฒนา และอบรม อาชีพเสริมรายได้ สร้างรายได้ พื้นฟูจิตใจเกษตรกร ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้เงิน รู้จักการเก็บออมอย่างสม่ำเสมอ

ABSTRACT

168807

Title of Research Paper : The Success of Solving Debt Problem of Citizen Sector (The Debt Outside System) by BAAC : A Study of Amphur Pan, Chiangrai Province

Author : Mr.Prasong Sungwanthong

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The purpose of the study was twofold (1) to evaluate the success in solving farmers' debt problem in terms of inputs, procedures and outcome, and (2) to examine the impact on the farmers' quality of life. Related documents were analyzed. Focus group discussion with the BAAC employees working in the area was conducted and 102 farmers who made loans to pay up their informal debt were interviewed. The descriptive statistics, namely frequency and percentage were used to describe the data.

The findings were summed up as follows :

The degree of success in solving the people's debt problem (unstructured debt) was as follows :

(1) Inputs. The success was moderate. The implementers had a correct understanding of the policy to solve the farmers' debt problem and they could implement the policy rapidly as scheduled. There was both formal and informal cooperation between the BAAC and Provincial and District Center. However, there was still inadequate personnel.

(2) Procedures. The success was great. The steps or procedures were clearly defined. The debt information that passed through the community organization was reliable. Most debtors were satisfied with debt negotiation. The BAAC employees analyze the current accounts of every case.

(3) Outcome. The BAAC could extend loans for 204 farmers to pay up their informal debts. Therefore, the debt problem can be solved appropriately.

168807

The impact of the quality of life of the farmers who joined the project was low, as their quality of life did not change--whether it was occupation, income, reduction of expenses, and saving. The farmers were still in debt to banks, the village funds and money lenders outside the financial system.

Recommendations

1. The government should establish an organization or an agency specially assigned to deal with the problem of informal debts so that the problem can be solved effectively. Indebted farmers should be extended credits to pay up the loans that they made from different fund sources.

2. The BAAC should recruit enough personnel to implement the government's policy. It should set the number of installments that suitable for farmers, which can be more than 10 years.

3. The BAAC should support forming of occupational groups so that the members can develop their occupations and can undergo necessary training in order to increase their income. The farmers should be trained to change their spending behavior and to realize the importance of constant saving.